

Projekt

z dnia 2 grudnia 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXII/.../16
RADY GMINY SOŚNO**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie gminnego programu wspierania rodziny

Na podstawie art.176 pkt 1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sośno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr XXII/.../16
Rady Gminy Sośno
z dnia 29 grudnia 2016 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2017-2019

SOŚNO 2016 r.

SPIS TREŚCI:

Wprowadzenie.....	3
Akty prawne uzasadniające wprowadzenie Programu	5
Charakterystyka gminy Sośno.....	7
Diagnoza rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie	9
Cele Programu.....	15
Zadania Programu	16
Adresaci Programu	20
Realizacja Programu.....	20
Finansowanie Programu	22
Przewidywane efekty realizacji Programu	22
Monitoring Programu	22
Podsumowanie.....	24

Wprowadzenie

Rodzina to grupa społeczna posiadająca określoną strukturę, której członkowie mają poczucie odrębności, pełnią określone role i w związku z tym wykonują zadania w celu osiągnięcia zamierzonych celów. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Ze swej istoty rodzina jest pierwszą siecią wsparcia społecznego, jej członkowie udzielają sobie nawzajem wsparcia w sytuacjach problemowych i trudnych. Dobrze funkcjonująca rodzina jest w stanie stawić czoła wielu przeciwnościom życia codziennego. Dla prawidłowego funkcjonowania każda rodzina musi korzystać z różnych źródeł społecznego wsparcia, musi wchodzić w interakcje ze środowiskiem społecznym, aby zaspokajać swoje potrzeby. Z jego zasobów czerpie siły konieczne dla swojego rozwoju i osiągania celów. Niewątpliwie rodzina jest najważniejszym środowiskiem kształtującym osobowość człowieka i sposób jego funkcjonowania. Od tego, jak spełnia swoje funkcje, zależy jego rozwój.

Zmiany społeczno - kulturowe powodują, że rodzina często nie radzi sobie z wypełnianiem jej podstawowych funkcji, przede wszystkim zaś funkcji opiekuńczej, wychowawczej i prewencyjnej. Rodziny podejmują próby poradzenia sobie z sytuacjami stresowymi, jednak nie zawsze potrafią to uczynić samodzielnie. Nie rozwiązanie jednej trudności sprawia, że pojawiają się następne, co powoduje ich narastanie i ostatecznie nieumiejętność rodziny w poradzeniu sobie z kryzysem.

Coraz więcej rodzin doświadcza bezradności i niezaradności życiowej oraz wychowawczej. W związku z tym do systemu wsparcia rodziny wprowadzono nową formę pomocy jaką jest możliwość współpracy z asystentem rodziny. Słowo asystent oznacza osobę, która towarzyszy drugiej osobie w jej życiu, w jej wzrastaniu, w pokonywaniu trudności życiowych. Towarzyszenie oznacza nawiązanie relacji, w której osoba bardziej doświadczona pomaga stworzyć optymalne warunki rozwoju wspieranej osobie, które ostatecznie doprowadzą jednostkę do maksymalnie możliwej autonomii. Asystent rodziny dociera do tych rodzin, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb egzystencjalnych, psychicznych, rozwojowych i duchowych. Zasadniczą metodą postępowania asystenta rodziny jest podążanie za rodziną, za jej członkami i wspieranie ich na drodze do zmiany oraz uzyskania pełnej samodzielności życiowej. Asystent pracuje z całą rodziną. Nie można bowiem pomóc jednej osobie w rodzinie nie pomagając pozostałym. Rozumiejąc rodzinę jako system staje się jasne, że dysfunkcja jednego członka systemu

powoduje, że nie działa w pełni cały system. Problemy poszczególnych osób w rodzinie są zwykle ze sobą ściśle powiązane. Gdy pogarsza się kondycja rodziny, wpływa to ujemnie nie tylko na jednostkę, lecz w skali makro również na społeczeństwo. Zatem w interesie jednostek i społeczeństwa leży prawidłowe funkcjonowanie rodzin oraz tworzenie warunków do prawidłowego ich funkcjonowania. Z tego względu należy podejmować wszelkiego rodzaju działania, aby rodzinę chronić i wspierać. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy rodzina zaczyna działać w sposób dysfunkcyjny.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. W myśl ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Akty prawne uzasadniające wprowadzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Podstawą opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie gminy Sośno na lata 2017 – 2019 jest art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z ustawą do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej należy:

- opracowanie i realizacja 3 – letnich programów wspierania rodziny;
- tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem (w tym placówek wsparcia dziennego) oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez: zapewnienie w/w rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- finansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z udzielaniem pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Oprócz zadań własnych, Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z rządowych programów wspierania rodziny, zgodnie z wytycznymi przekazywanymi przez wojewodę.

Opracowanie gminnego programu wspierania rodziny, zwanego dalej „programem”, ma określić kierunki działań, których realizacja pozwoli na skuteczną pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz skuteczną pomoc i ochronę dzieci.

Działania ujęte w programie będą realizowane w oparciu o następujące akty prawne:

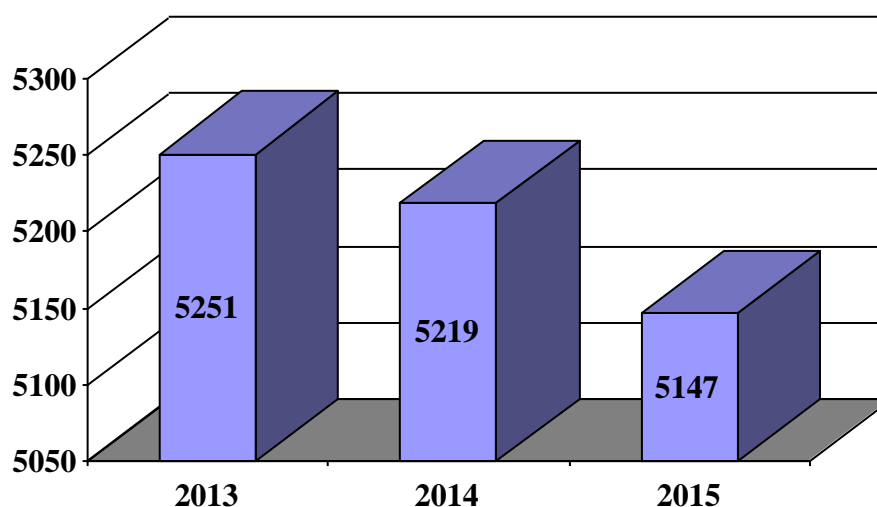
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 r., poz. 224 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015 r., poz. 2082 z późn. zm.);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sośno na lata 2016 – 2022 uchwalona przez Radę Gminy Sośno uchwałą Nr XV/93/16 z dnia 31 marca 2016 r.

Charakterystyka gminy Sośno

Gmina Sośno położona jest w województwie kujawsko – pomorskim, w powiecie sępoleńskim. Jest gminą typowo rolniczą. Zajmuje obszar 16.254 ha, w tym użytki rolne 12.264 ha, lasy 2.801 ha. Teren Gminy podzielony jest na 20 sołectw (23 wsie).

Liczbę ludności w gminie Sośno w latach 2013 – 2015 obrazuje poniższy wykres:

Wykres nr 1. Liczba ludności w gminie Sośno w latach 2013 – 2015*.

* Stan na 31 XII wyszczególnionych lat.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Sośno.

Wykres ten wskazuje na zjawisko spadku liczebności ludności zamieszkującej teren Gminy.

Warto również zwrócić uwagę na strukturę ludności zamieszkującej gminę Sośno. W poniższej tabeli uwzględniono podział ze względu na płeć i wiek mieszkańców:

Tabela nr 1. Struktura ludności gminy Sośno ze względu na płeć i wiek mieszkańców.*

Liczba ludności	2013		2014		2015	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Ogółem, w tym:	2559	2692	2540	2679	2502	2645
– do 18 r.ż.	586	643	582	641	560	617
– powyżej 18 r.ż.	1973	2049	1958	2038	1942	2028

** Stan na 31 XII wyszczególnionych lat.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Sośno.

Z powyższych danych wynika, że Gminę zamieszkuje więcej mężczyzn niż kobiet. Należy również zauważyć, iż największą grupę mieszkańców stanowią osoby powyżej 18 roku życia. Natomiast na przestrzeni lat 2013 – 2015 zmalała grupa osób poniżej 18 roku życia.

Diagnoza rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Sośno realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie, zwany dalej „GOPS”.

Punktem wyjścia do określenia celów niniejszego programu jest analiza danych dotyczących rodzin objętych wsparciem GOPS.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin i osób z obszaru gminy Sośno, które w latach 2013 – 2015 zostały objęte pomocą społeczną:

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób z gminy Sośno objętych pomocą społeczną.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	300	979
2014	288	933
2015	238	737

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sośnie.

Z powyższej tabeli wynika, że na przestrzeni zaprezentowanych lat zmniejszała się liczba rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. W 2015 r. pomocą objęto 238 rodzin, tj. 737 osób, co stanowiło ok. 14 % populacji mieszkańców Gminy.

Pomoc społeczna udzielana jest osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. W poniższej tabeli przedstawiono zdiagnozowane w latach 2013-2015 trudności rodzin z gminy Sośno, które uzasadniały przyznanie im pomocy:

Tabela nr 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w gminie Sośno.

Powody przyznawania pomocy społecznej	Liczba rodzin		
	2013	2014	2015
Ubóstwo	147	142	95
Bezdomność	3	3	2
Potrzeby ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	12	13	13
Bezrobocie	167	165	138
Niepelnosprawność	43	44	42
Długotrwała lub ciężka choroba	54	54	55
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1	1	2
Alkoholizm	7	5	3
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	0
Trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	1	0	0
Zdarzenia losowe	0	2	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sośnie.

Z powyższych danych wynika, że do najczęstszych przyczyn korzystania z pomocy społecznej należało przede wszystkim bezrobocie oraz ubóstwo.

Klientami GOPS są osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, długotrwale bezrobotne, nieposiadające stałego źródła dochodu, pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy lub dorywczo. Brak dużych zakładów pracy oraz położenie Gminy z dala od większych miast powoduje duże bezrobocie na jej terenie.

Warto w tym miejscu przyjrzeć się danym dotyczącym liczby osób bezrobotnych z obszaru gminy Sośno:

Tabela nr 3. Liczba osób bezrobotnych w gminie Sośno.*

Liczba osób bezrobotnych	Rok		
	2013	2014	2015
Ogółem, w tym:	437	398	352
– z prawem do zasiłku	74	80	66

** Stan na 31 XII wyszczególnionych lat.*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Sępólnie Krajeńskim.

Należy zauważyć, iż w ostatnich latach spadła stopa bezrobocia w gminie Sośno. Około 19 % posiadało prawo do zasiłku.

Oprócz kwestii bezrobocia, w gminie Sośno występują inne problemy społeczne, które w sposób pośredni lub bezpośredni wpływają na funkcjonowanie rodziny. Najbardziej niepokojące są patologie społeczne. Należy więc zwrócić uwagę na dane dotyczące przemocy w rodzinie, które przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy Sośno.

Liczba „Niebieskich Kart”	Rok		
	2013	2014	2015
Rozpoczętych	27	21	26
Zakończonych	26	20	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sośnie

Powyższe dane wskazują na to, iż wiele z rozpoczętych procedur „Niebieskie Karty” zostaje zakończonych w ciągu roku. Zakończenie procedury może nastąpić w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu jej dalszego stosowania oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Należy jednak wziąć pod uwagę, iż po zakończeniu procedury można ją na nowo uruchomić w przypadku ponownego aktu przemocy. Z danych zgromadzonych przez Zespół

Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Sośno wynika, że zdarzają się sporadyczne przypadki, w których procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest ponownie. Należy więc podejmować dalsze działania w celu zapobiegania stosowania przemocy.

Osoby doznające przemocy w rodzinie wymagają wielostronnego wsparcia, poradnictwa oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie oprócz bezpośredniej pomocy skierowanej do ofiar pracuje również z osobami, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc. Ponadto po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty” pracownicy socjalni prowadzą monitoring sytuacji rodzinnej.

W związku z tym, iż istnieje wiele rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wprowadzono nową formę wsparcia rodziny z dzieckiem jaką jest pomoc asystenta rodziny.

W GOPS asystent rodziny zatrudniony jest od sierpnia 2015 r. Obecnie asystenturą na terenie Gminy objęto 11 rodzin. Charakterystykę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 5. Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na terenie gminy Sośno.

Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny		Stan na:	
		31 XII 2015	30 XI 2016
Ilość rodzin		7	11
Liczba osób w rodzinach	– ogółem	31	48
	– rodzice	13	19
	– dzieci do 18 r. ż.	18	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Sośnie.

W zaprezentowanym okresie czasowym wzrosła liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W miarę potrzeb rozważane będzie objęcie tą formą pomocy większej ilości rodzin.

Wzrastanie dzieci w rodzinie naturalnej jest niezwykle ważne, dlatego należy uczynić wszystko, aby mogły one wychowywać się w rodzinie biologicznej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno być ostatecznością, po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na dane dotyczące pieczy zastępczej realizowanej na terenie gminy Sośno, które zebrano w poniższej tabeli:

Tabela nr 6. Piecza zastępcza w gminie Sośno.

Pieczka zastępcza w gminie Sośno		2013 r.	2014 r.	2015 r.
Liczba dzieci z gminy Sośno umieszczonych w pieczy zastępczej	Ogółem	13	9	10
	Rodzinna piecza zastępcza	5	3	4
	Instytucjonalna piecza zastępcza	8	6	6
Liczba rodzin z gminy Sośno, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej		9	8	8
Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie gminy Sośno	Ogółem	7	7	7
	Spokrewnione	4	4	4
	Niezawodowe	3	3	3
	Zawodowe	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie gminy Sośno	Ogółem	7	7	7
	Spokrewnione	4	4	4
	Niezawodowe	3	3	3
	Zawodowe	0	0	0
Liczba dzieci umieszczonych w Rodzinnym Domu Dziecka w Wąwelnie		4	4	8

Uwaga: Podane dane dotyczą ogólnych liczb umieszczeń dzieci w w/w formach pieczy zastępczej w trakcie wyszczególnionych lat.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Sępólnie Kraj. z siedzibą w Więcborku oraz danych z RDD w Wąwelnie.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w kilku rodzinach z gminy Sośno pojawiały się trudności, w skutek których dzieci musiały zostać umieszczone w pieczy zastępczej.

Na terenie Gminy od kilku lat funkcjonuje 7 rodzin zastępczych, w których przebywa 7 dzieci. Gmina posiada również zasób w postaci jedynej w powiecie sępoleńskim Rodzinnego Domu Dziecka w Wąwelnie. Wzrost ilości wychowanków w tej placówce w 2015 r. spowodowany był zmianą jej statutu, którą było zwiększenie liczby miejsc z 4 na 7 wychowanków. W uwzględnionym okresie, tj. w latach 2013 – 2015 wychowankami Rodzinnego Domu Dziecka w Wąwelnie były dzieci spoza obszaru gminy Sośno.

Cele Programu

Głównym celem realizacji programu jest zapewnienie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Udzielanie pomocy rodzinie w poprawie jej sytuacji życiowej (m.in. poprzez: pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, wspieranie ich aktywności społecznej, pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej oraz inne działania według potrzeb rodziny).
2. Praca z rodziną zagrożoną umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej w zakresie przeciwdziałania występowania dysfunkcji rodziny w sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Objęcie pomocą i wsparciem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Podejmowanie działań zmierzających do powrotu dziecka do środowiska rodzinnego.
4. Współpraca podmiotów i osób specjalizujących się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.
5. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
6. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.

Zadania Programu

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 7. Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019.

Lp.	Zadanie	Realizatorzy	Wskaźnik realizacji
1.	Zatrudnianie asystentów rodziny zgodnie z ustawą	GOPS	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2.	Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny, w tym rodzinie biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	GOPS Sądy Rodzinne	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
3.	Podjęcie działań zmierzających do powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego	GOPS Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	Liczba rodzin i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które korzystają ze wsparcia asystenta rodziny; Liczba dzieci, które powróciły do środowiska rodzinnego

4.	<p>Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.</p> <p>Finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy w prowadzeniu gospodarstwa domowego ponoszonych przez rodziny wspierające</p>	<p>GOPS</p>	<p>Liczba szkoleń</p> <p>Liczba rodzin wspierających</p>
5.	<p>Współpraca GOPS z placówkami wsparcia dziennego</p> <p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>GOPS</p> <p>Powiat sępoleński</p>	<p>Liczba placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym</p> <p>Liczba osób z gminy Sośno korzystających ze wsparcia dziennego w w/w placówkach</p>
6.	<p>Tworzenie możliwości oraz finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych w zakresie wspierania dziecka i rodziny</p>	<p>GOPS</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kraj. z siedzibą w Więcborku</p> <p>Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu</p> <p>Inne podmioty organizujące szkolenia</p>	<p>Liczba szkoleń, konferencji itp.</p>

7.	Zapewnienie rodzinie biologicznej dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, itp.)	<p>GOPS</p> <p>Placówki oświatowe</p> <p>Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sępólnie Kraj.</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Kraj. z siedzibą w Więcborku</p>	Wykaz poradnictwa specjalistycznego organizowanego przez wymienione podmioty
8.	Objęcie wsparciem rodzin, w których występuje przemoc	<p>GOPS</p> <p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</p>	Liczba procedur „Niebieskie Karty”
9.	Objęcie wsparciem rodzin, w których występuje problem alkoholowy	<p>GOPS</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>Liczba osób, które podjęły terapię</p> <p>Liczba osób, które ukończyły terapię</p> <p>Liczba osób z abstynencją</p>
10.	Współpraca z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny	GOPS	<p>Liczba osób objętych wsparciem</p> <p>Liczba podjętych interwencji</p>

11.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS	Ilość dzieci z terenu gminy przebywających w pieczy zastępczej Kwota przeznaczona na współfinansowanie ich pobytu w pieczy zastępczej
12.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	GOPS Kuratorzy sądowi	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych Liczba rodzin i osób objętych nadzorem kuratorów sądowych
13.	Wsparcie z systemu zabezpieczenia socjalnego dla rodzin z trudną sytuacją finansową	GOPS Zespół Oświaty Samorządowej	Liczba osób objętych wsparciem

Adresaci Programu

Adresatami Programu są rodziny z dziećmi, mieszkające na terenie gminy Sośno, przeżywające trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Ponadto Program skierowany jest do małoletnich rodziców, którzy opuścili młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, schroniska dla nieletnich lub zakłady poprawcze.

Realizacja Programu

Koordynatorem Programu jest GOPS przy współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Główne podmioty realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające na terenie gminy Sośno to:

1. Urząd Gminy Sośno.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie, w tym:
 - Asystent rodziny;
 - Dział Pracy Socjalnej;
 - Dział Świadczeń Rodzinnych i Wychowawczych, Funduszu Alimentacyjnego, Dodatków Mieszkaniowych;
 - Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień od Alkoholu i Przemocy w Rodzinie;
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
 - Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
 - Świetlica Promyczek (dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz ich rodzin);
 - Psycholog;
 - Radca prawny.

3. Placówki oświatowe:
 - Zespół Szkół w Sośnie;
 - Zespół Szkół w Wąwelnie (z oddziałem przedszkolnym);
 - Szkoła Podstawowa w Przepalkowie (z oddziałem przedszkolnym);
 - Samorządowe Przedszkole w Sośnie.
4. Instytucje kultury:
 - Gminny Dom Kultury w Sośnie ze świetlicami w Sitnie i Wąwelnie;
 - Gminna Biblioteka Publiczna w Sośnie z filiami w Wielowiczu i Wąwelnie;
5. Podmioty medyczne:
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” z ośrodkami zdrowia w Sośnie i Wąwelnie
 - prywatne praktyki pielęgniarskie
 - prywatne praktyki stomatologiczne
6. Piecza zastępcza:
 - Rodzinny Dom Dziecka w Wąwelnie.
7. Parafie kościołów rzymskokatolickich w: Sitnie, Sośnie, Wąwelnie i Wielowiczu.

Ponadto jednostki o zasięgu ponadgminnym, m.in. takie jak:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sępólnie Krajeńskim.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim z siedzibą w Więcborku.
3. Instytucjonalna piecza zastępcza:
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Więcborku;
 - Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Małej Cerkwicy.
4. Komenda Powiatowa Policji w Sępólnie Krajeńskim.
5. Szpital Powiatowy w Więcborku.
6. Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim.

7. Sąd Rejonowy w Tucholi.

8. Inne jednostki działające na rzecz dziecka i rodziny.

Finansowanie programu

Finansowanie 3 - letniego programu odbywać się będzie w ramach środków budżetu gminy Sośno i dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że dzięki współpracy instytucji i osób działających na rzecz dziecka i rodziny zostaną stworzone odpowiednie warunki dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie z dzieckiem, m.in.:

- zostaną rozwinięte profesjonalne formy pomocy rodzinie;
- nastąpi poprawa funkcjonowania rodzin niewydolnych w sferze opiekuńczo – wychowawczej;
- zostaną stworzone warunki do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do środowiska rodzinnego;
- rodzinie, a w szczególności dziecku, zapewni się skuteczną ochronę i pomoc.

Monitoring programu

Monitoring programu będzie polegał na gromadzeniu i analizie bieżących informacji o stanie jego realizacji, co pozwoli na skuteczne wyznaczenie dalszych działań w zakresie wspierania rodziny.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie częścią rocznego sprawozdania z działalności GOPS, które jest przedstawiane co roku na wyznaczonej sesji Rady Gminy Sośno.

Podsumowanie

Rodzina to przede wszystkim środowisko życia. To w niej powinny być zaspokajane podstawowe potrzeby człowieka jako jednostki, a także potrzeby rodziny jako całości. Jeżeli rodzina nie wypełnia tych zadań lub wypełnia je w stopniu niewystarczającym, wówczas potrzebuje wsparcia. Pomoc dla rodziny często przychodzi za późno, wtedy gdy przeżywa ona już głęboki kryzys. Za priorytet należy uznać potrzebę wsparcia rodziny naturalnej na etapie, gdy problemy w rodzinie zaczynają się pojawiać. Szczególnie istotne jest położenie nacisku na świadczenie pomocy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, w jej naturalnym środowisku, umożliwiając dostęp do profesjonalnej, systemowej pomocy i wsparcia. Wspieranie rodziny dysfunkcyjnej pozwoli na wzmocnienie jej podstawowych funkcji oraz ograniczy jej dysfunkcje, a tym samym wpłynie na zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Istotnym czynnikiem determinującym planowanie pracy z rodziną jest uwzględnienie występujących w niej często wielości problemów, co przekłada się na konieczność zastosowania kompleksowych i wielowymiarowych oddziaływań.

Wszelkie działania podejmowane na rzecz rodziny powinny mieć na względzie jak najszybsze przezwyciężenie trudności pojawiających się w rodzinie, co ma doprowadzić do samodzielnego zaspokajania jej potrzeb oraz wypełniania swoich funkcji. Aby ta pomoc była faktycznie jak najszybsza oraz skuteczna, specjaliści muszą podejmować pracę z wykorzystaniem wielu metod i narzędzi z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawnych. Nie sposób doszukać się jednego specjalisty, który kompleksowo może takiej pomocy rodzinie udzielić. W systemie wsparcia rodziny funkcjonuje wiele instytucji i zaangażowanych jest wielu specjalistów. Wszystkie ogniwa systemu powinny zatem podejmować współpracę w codziennych czynnościach.

Aby skutecznie pomagać i wspierać rodzinę należy działać w sposób interdyscyplinarny.

Zespół interdyscyplinarny to grupa profesjonalistów, którzy współpracują ze sobą w skoordynowany sposób, łącząc swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, dla których priorytetem jest wsparcie i pomoc w rozwiązaniu problemu konkretnej rodziny. Takie pojmowanie współpracy prowadzi do zwiększenia efektywności w zespołowym rozwiązywaniu problemów oraz pomaga w jasnym i sprawnym przepływie informacji pomiędzy współpracującymi ze sobą służbami społecznymi, instytucjami i organizacjami. Umożliwia pełne rozpoznanie możliwości pomocy rodzinie,

dostępnej w środowisku oferty i programów pomocowych. Wpływa również na lepszą koordynację działań nakierowanych na rozwiązywanie problemów rodziny oraz umożliwia wzajemne wsparcie i uzupełnianie się.

Uzasadnienie

Obowiązek uchwalenia przez Radę Gminy gminnego programu wspierania rodziny wynika bezpośrednio z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Sośno jest zapewnienie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych.